

ПРАВИЛНИК за прилагане на Закона за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления

Приет с ПМС № 373 от 22.12.2016 г., обн., ДВ, бр. 103 от 27.12.2016 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С правилника се уреждат:

1. организацията на дейността на Националния съвет за подпомагане и компенсация на пострадали от престъпления, наричан по-нататък "националния съвет";
2. правомощията и организацията на дейността на Експертната комисия към националния съвет, наричана по-нататък "комисията";
3. редът за установяване на имуществените вреди и изплащането на финансовите компенсации на пострадали от престъпления;
4. условията и редът за финансирането на бесплатната психологическа консултация и помощ по чл. 9, както и помощта по чл. 11, ал. 3 от Закона за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления, наричан по-нататък "закона";
5. отчетността и контролът върху дейността на организациите за подкрепа на пострадали.

Глава втора ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА ПОДПОМАГАНЕ И ФИНАНСОВА КОМПЕНСАЦИЯ НА ПОСТРАДАЛИ ОТ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

Чл. 2. Националният съвет е колективен орган, който се състои от председател, двадесет постоянни и двадесет резервни членове, определени по реда на чл. 20, ал. 2 и 3 от закона. Председател на националния съвет е министърът на правосъдието или оправомощен от него заместник-министр.

Чл. 3. Председателят на националния съвет:

1. представлява националния съвет;
2. свиква заседанията на националния съвет;
3. одобрява дневния ред на всяко заседание;
4. ръководи заседанията на националния съвет, а при негово отсъствие за всеки конкретен случай определя със заповед член на националния съвет, който да изпълнява функциите на председател.

Чл. 4. (1) Със заповедта за определяне на състава на националния съвет се определя и секретар на националния съвет, който е служител в Министерството на правосъдието.

(2) Секретарят на националния съвет:

1. осъществява връзката между членовете на националния съвет, председателя му и комисията по чл. 8, ал. 1;
2. подготвя проекта на дневния ред и го предоставя на председателя на националния съвет за утвърждаване;
3. съобщава свикването на заседанията на националния съвет, подготвя и предоставя материалите за заседанията и организира присъствието на членовете по чл. 2;
4. осигурява информационно, документално и технически провеждането на заседанията.

Чл. 5. (1) Националният съвет е постоянно действащ орган и заседава веднъж месечно.

- (2) Членовете на националния съвет се уведомяват от секретаря най-малко три дни преди датата на провеждане на заседанието.
- (3) Заседанията на националния съвет са редовно проведени, ако в тях участват най-малко две трети от членовете му. При липса на кворум председателят насрочва ново заседание не по-късно от три дни.

Чл. 6. (1) Решенията на националния съвет се приемат с обикновено мнозинство от присъстващите.

(2) Решенията на националния съвет съдържат реквизитите по чл. 24, ал. 3 и 4 от закона.

(3) Препис от решенията на националния съвет се изпращат от секретаря на лицата, органите и организациите

по чл. 24, ал. 6, 7 и 8 от закона в срок до две седмици от приемането им.

Чл. 7. (1) За всяко заседание се води протокол от секретаря на националния съвет. В 3-дневен срок от заседанието протоколът се подписва от председателя и от секретаря. Протоколът съдържа мотиви за всяко прието решение.

(2) В двуседмичен срок от провеждане на заседанието по чл. 5, ал. 1 протоколът се публикува на интернет страницата на националния съвет при спазване на изискванията на Закона **за защита на личните данни**.

(3) Дейността на националния съвет се осигурява технически от служители от администрацията на Министерството на правосъдието.

Глава трета

ПРАВОМОЩИЯ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА НА ЕКСПЕРТНАТА КОМИСИЯ КЪМ НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА ПОДПОМАГАНЕ И КОМПЕНСАЦИЯ НА ПОСТРАДАЛИ ОТ ПРЕСТЬПЛЕНИЯ

Чл. 8. (1) Към националния съвет се създава експертна комисия за подпомагане на дейността му.

Членовете на комисията се определят със заповед на министъра на правосъдието.

(2) Със заповедта по ал. 1 се определят председател, заместник-председател и задълженията на всеки от нейните членове.

Чл. 9. Комисията:

1. разглежда постъпилите молби за финансова компенсация, изготвя становище за основателността на всяка от тях и проект на решение;

2. подпомага националния съвет при изплащането на финансовите компенсации;

3. подпомага националния съвет при изготвянето на образците на документи по чл. 21, т. 2 от закона;

4. подпомага националния съвет при разработването на политиката, планирането и представянето на законодателни и практически инициативи в областта на подпомагането на пострадалите от престъпления;

5. подпомага националния съвет при координиране на дейността на органите и организацията по чл. 6, ал. 1 от закона **във връзка с изпълнението на закона**;

6. подпомага националния съвет при оказването на съдействие на български граждани, пострадали от престъпления на територията на друга държава – членка на Европейския съюз, при попълване на молбите за финансова **компенсация**;
7. подпомага националния съвет при възлагане на провеждането на виктимологични изследвания и осъществяване на съгласуването на други изследователски програми в областта на подпомагането на пострадалите от престъпления;
8. подпомага националния съвет при провеждането и координирането на информационната дейност по чл. 6, 6а, 6б и 7 от закона;
9. подпомага националния съвет при организирането и провеждането на подготовката и обучението на кадри в областта на подпомагането на пострадалите от престъпления;
10. подпомага националния съвет при осъществяването на международното сътрудничество в областта на подпомагането на пострадалите от престъпления;
11. подпомага министъра на правосъдието при осъществяването на процедурата по избор на организации за подкрепа на пострадали;
12. осъществява контрол върху дейността на организацията за подкрепа на пострадали;
13. изготвя ежегодния доклад до министъра на правосъдието за предприетите действия за подпомагане и **финансова компенсация на пострадалите от престъпления**;
14. най-малко веднъж на три месеца изготвя отчет до министъра на правосъдието за изразходваните средства във връзка с подпомагането и финансовата компенсация **на пострадалите от престъпления**;
15. изпълнява и други функции, определени със заповед на министъра на правосъдието във връзка с прилагане на закона.

Чл. 10. Председателят на комисията:

1. свиква заседания на комисията;
2. предлага дневния ред на всяко заседание;
3. ръководи заседанията на комисията.

Чл. 11. (1) Комисията е постоянно действащ орган и заседава веднъж месечно.

(2) Членовете на комисията се уведомяват от председателя три дни преди датата на провеждане на заседанието по служебна електронна поща и телефон.

(3) При необходимост председателят на комисията може по всяко време да свика извънредно заседание при условията и по реда на ал. 2 за разглеждане на текущи въпроси във връзка с прилагането на закона.

(4) Заседанията на комисията са редовно проведени, ако в тях участват най-малко половината от членовете ѝ. При липса на кворум председателят насрочва ново заседание не по-късно от три дни.

(5) Решенията на комисията се приемат с обикновено мнозинство от присъстващите.

Чл. 12. (1) За постъпилите молби за финансова **компенсация** се води регистър, който съдържа:

1. входящ номер на молбата;

2. трите имена на молителя;

3. престъплението, за което се търси финансова **компенсация**;

4. информация за предприетите действия по молбата;

5. решението на националния съвет по молбата;

6. основанието за предоставяне или за отказ за предоставяне на финансова **компенсация**.

(2) Със заповедта по чл. 8, ал. 1 се определя член на комисията, който води регистъра на постъпилите молби за финансова **компенсация**.

Чл. 13. (1) Със заповедта по чл. 8, ал. 1 се определят членове на комисията, които незабавно след изплащането на финансовата компенсация подготвят документите за предявяване на регресен иск по чл. 16 от закона.

(2) За предявените регресни искове се води регистър, който съдържа:

1. номер на преписката по молбата за финансова **компенсация**, въз основа на която е изгotten регресният иск;

2. име на лицето, срещу което следва да се предядви иск, и за каква сума;

3. номер на образуваното дело по описа на съда;

4. диспозитив на съдебното решение по делото;

5. номер на изпълнителния лист, ако такъв е издаден;

6. номер на изпълнителното дело, ако такова е образувано;

7. събрани суми по изпълнителното дело.

Чл. 14. Със заповедта по чл. 8, ал. 1 се определя лице за контакт от комисията съгласно чл. 18, ал. 9 от закона, което:

1. информира пострадалите от престъпления за движението на подадените молби за финансова компенсация и за срока за произнасяне по тях;

2. информира пострадалите от престъпления за възможността да получат подпомагане по чл. 8 от закона;

3. приема граждани в обявено на интернет страницата на националния съвет работно време.

Чл. 15. (1) След постъпване в Министерството на правосъдието молбите за финансова компенсация се предават на председателя на комисията.

(2) Молбите се вписват в регистъра по чл. 12, ал. 1 и се разпределят на членовете на комисията за разглеждане, изготвяне на писмено становище за основателността на всяка от тях, предложение за размера на финансовата компенсация за всеки отделен случай и проект на решение.

(3) При отсъствие на председателя на комисията молбите се предават на лицето по чл. 12, ал. 2.

Чл. 16. (1) Проектите на решения, становищата на членовете на комисията по молбите за финансова компенсация и по всички въпроси, свързани с прилагането на закона, се обсъждат и се приемат на заседание на комисията.

(2) Проектите на решения и приетите становища се предават от председателя на комисията на секретаря на националния съвет, който в срока по чл. 5, ал. 2 ги изпраща на членовете на националния съвет.

Чл. 17. Членовете на комисията са длъжни да не разпространяват информация във връзка с молбите за финансова компенсация, станала им известна при или по повод на изпълнение на техните задължения.

Глава четвърта

РЕД ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА ИМУЩЕСТВЕНИТЕ ВРЕДИ И ИЗПЛАЩАНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ КОМПЕНСАЦИИ НА ПОСТРАДАЛИТЕ ОТ ПРЕСТЬПЛЕНИЯ

Чл. 18. (1) Финансовата компенсация се предоставя след влизането в сила на акта по чл. 12, ал. 2 от закона.

(2) Пострадалите от престъпления посочват в молбата за финансова компенсация имуществените вреди по чл. 14, ал. 1 от закона, които претендират, техния размер и прилагат заверени от тях копия на документите, които удостоверяват посочените в молбата данни, включително препис на съответния акт по чл. 12, ал. 2 от закона.

Чл. 19. (1) Разходи за лечение по чл. 14, ал. 1, т. 1 от закона могат да претендират лицата по чл. 3, ал. 1 от закона.

(2) Разходите за лечение, с изключение на разходите, които се поемат от бюджета на Националната здравноосигурителна каса, се удостоверяват с първични счетоводни документи съгласно Закона за счетоводството.

Чл. 20. (1) Пропуснати доходи по чл. 14, ал. 1, т. 2 от закона могат да претендират лица по чл. 3, ал. 1 от закона.

(2) Пропуснатите доходи се удостоверяват с болничен лист, експертно решение на териториална експертна лекарска комисия или Националната експертна лекарска комисия, служебна бележка от работодателя за изплатени възнаграждения, служебна бележка от Националната агенция за приходите за актуално състояние на трудовите договори, служебна бележка от Националния осигурителен институт за изплатени обезщетения за временна неработоспособност или общо заболяване по болнични листове.

Чл. 21. (1) Разходи по плащане на съдебни и деловодни разноски по чл. 14, ал. 1, т. 3 от закона могат да претендират лица по чл. 3, ал. 1 и 2 от закона.

(2) Разходите по плащане на съдебни и деловодни разноски се удостоверяват с договор за правна защита и съдействие и първични счетоводни документи съгласно Закона за счетоводството.

(3) Когато разходите по ал. 1 са претендирани и са уважени от съда в наказателно или гражданско дело, пострадалите представят копие от издадения изпълнителен лист по делото.

(4) След приемане на решение за предоставяне на финансова компенсация пострадалите представят изпълнителния лист по ал. 3 в оригинал за отбелязване на решението на националния съвет, след което същият се връща по пощата с обратна разписка.

(5) За обстоятелствата по ал. 4 се уведомява съответният съдебен изпълнител в случаите, когато е образувано изпълнително дело.

Чл. 22. (1) Пропуснати средства за издръжка по чл. 14, ал. 1, т. 4 от закона **могат да претендират лица по чл. 3, ал. 2 от закона, ненавършили 18-годишна възраст, чрез техния законен представител, настойник или попечител.**

(2) Размерът на пропуснатите средства за издръжка представлява минималната издръжка по чл. 142, ал. 2 от Семейния кодекс, умножена по броя месеци от датата на извършване на престъплението до навършване на пълнолетие на лицето.

(3) Пропуснати средства за издръжка по чл. 14, ал. 1, т. 4 от закона **се изплащат по банкова сметка на името на лицето, на което е предоставена финансовата компенсация.**

(4) Средствата от изплатената финансова компенсация до размера, определен по чл. 142, ал. 2 от Семейния кодекс, се разходват ежемесечно за издръжка, а за задоволяване на други потребности разходването и разпореждането със средствата по банковата сметка се извършват по реда на чл. 130, ал. 3 от Семейния кодекс.

Чл. 23. (1) Разходи по погребение по чл. 14, ал. 1, т. 5 от закона **могат да претендират лица по чл. 3, ал. 2 от закона.**

(2) Разходите по погребение се удостоверяват с първични счетоводни документи съгласно Закона за счетоводството, издадени към датата на извършване на погребението.

(3) Когато лицата по чл. 3, ал. 2 от закона не могат да представят документите по ал. 2, комисията служебно изисква информация за средния размер на погребалните услуги, предоставяни от погребалните агенции в общината по адрес на починалото лице.

(4) Когато разходите по ал. 1 са претендирани и са уважени от съда в наказателно или гражданско дело, на пострадалите се предоставя присъдената сума.

(5) Когато общината по адрес на починалото лице е извършила служебно погребение, финансова компенсация за понесени разходи по погребение не се предоставя.

Чл. 24. Имуществените вреди по чл. 14, ал. 1, т. 6 от закона **се удостоверяват със съответните относими към конкретния случай документи.**

Чл. 25. (1) В двуседмичен срок член на комисията, определен със заповедта по чл. 8, ал. 1, изпраща решениета

за предоставяне на финансова компенсация на съответната дирекция в Министерството на правосъдието за изплащане на определената сума.

(2) Когато лицето, на което е предоставена финансова компенсация, не е посочило в молбата за финансова компенсация банкова сметка за изплащане на сумата, компенсацията се изплаща в двуседмичен срок от представянето й.

Глава пета

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА ПО ЧЛ. 9 И ЧЛ. 11, АЛ. 3 ОТ ЗАКОНА

Чл. 26. (1) Безплатна психологическа консултация и помощ по чл. 9 от закона се предоставят на територията на всеки от апелативните съдебни райони от специалисти – психологи от организации за подкрепа на пострадали, като организацията се финансира при условията и по реда на Закона за обществените поръчки.

(2) Организациите по ал. 1 осигуряват подслон или друго подходящо временно настаняване на пострадалите в случаите, предвидени в чл. 11, ал. 3 от закона, за срок до десет дни въз основа на молба на пострадалия от престъпление. Разследващите органи насочват пострадалите към организациите за подкрепа.

(3) Осигуряването на подслон или друго подходящо временно настаняване се извършва незабавно на друго място, различно от обичайното местопребиваване на пострадалия от престъпление, което е безопасно за него.

(4) Алинея 2 се прилага, в случай че такава мярка не бъде предприета на друго основание по силата на друг нормативен акт.

(5) Подпомагането по ал. 1 и 2 се предоставя на пострадалото лице за определен период от една организация.

Чл. 27. Организациите за подкрепа на пострадали поддържат регистър по чл. 17, ал. 4 от закона, който съдържа:

1. входящ номер на молбата по чл. 17, ал. 1 от закона;

2. трите имена на пострадалия, неговото гражданство, дата и място на раждане, постоянен и настоящ адрес, телефон за контакт;

3. вида на престъплението, дата или период и място на извършването му;

4. номера на прокурорската преписка и датата, на която пострадалият е уведомил компетентните органи за извършеното престъпление;

5. датата и броя часове на оказаната психологическа консултация и помощ и становище на специалиста-психолог за необходимостта от предоставянето ѝ в съответния размер;
6. осигурените услуги по чл. 11, ал. 3 от закона;
7. подпись на пострадалия за всяка оказана психологическа консултация и помощ.

Глава шеста

ОТЧЕТНОСТ И КОНТРОЛ ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ ЗА ПОДКРЕПА НА ПОСТРАДАЛИ

Чл. 28. (1) Комисията осъществява контрол върху дейността на организацияите за подкрепа на пострадали.

(2) Контролът по ал. 1 се осъществява чрез извършване на проверка на документацията, свързана с изпълнението на дейността по чл. 9 и чл. 11, ал. 3 от закона, включително проверки на място. Комисията може да получи информация относно качеството на оказаната психологическа помощ и подкрепа и чрез осъществяване на контакт с пострадалите от престъпления.

(3) Организациите за подкрепа на пострадали са длъжни да предоставят на комисията всяка информация, свързана с изпълнението на дейността им.

Чл. 29. Всяка година до 31 януари организацияите за подкрепа на пострадали представят в Министерството на правосъдието обобщен отчет за дейността си по чл. 9 и чл. 11, ал. 3 от закона по образец, одобрен от министъра на правосъдието.

Чл. 30. Организациите за подкрепа на пострадали са длъжни да съхраняват всички оригинални документи, свързани с дейността им по закона, за период 3 години от датата на приключване на договора.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. В срок до три месеца от влизането в сила на този правилник в сила се открива процедура по Закона за обществените поръчки по чл. 26, ал. 1.

§ 2. До приключване на процедурата по Закона за обществените поръчки безплатната психологическа консултация и помощ по чл. 9 от закона се предоставят по досегашния ред.

§ 3. Правилникът се приема на основание § 21 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за

изменение и допълнение на Закона за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления (ДВ, бр. 51 от 2016 г.).